

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (šesto vijeće)

1. veljače 2017.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Postupci pružanja informacija u području tehničkih standarda i propisa te pravila o uslugama informacijskog društva – Direktive 83/189/EEZ i 98/34/EZ – Nacrt tehničkog propisa – Obavještavanje Europske komisije – Obveze država članica – Povreda – Posljedice“

U predmetu C-144/16,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a koji je uputio Tribunal Judicial da Comarca de Setúbal (Općinski sud u Setúbalu, Portugal) odlukom od 2. veljače 2016., koju je Sud zaprimio 14. ožujka 2016., u postupku

Município de Palmela

protiv

Autoridade de Segurança Alimentar e Económica (ASAE) – Divisão de Gestão de Contraordenações,

SUD (šesto vijeće),

u sastavu: E. Regan, predsjednik vijeća, A. Arabadžiev i S. Rodin (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za portugalsku vladu, L. Inez Fernandes i M. Figueiredo, u svojstvu agenata,

— za češku vladu, M. Smolek i J. Vlácil kao i T. Müller, u svojstvu agenata,

— za nizozemsku vladu, M. Bulterman i C. Schillemans, u svojstvu agenata,

— za Europsku komisiju, G. Braga da Cruz i D. Kukovec, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

* * Jezik postupka: portugalski

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 8. stavka 1. Direktive Vijeća 83/189/EEZ od 28. ožujka 1983. o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u području tehničkih normi i propisa (SL 1983., L 109, str. 8.), kako je izmijenjena aktom o uvjetima pristupanja Republike Austrije, Republike Finske i Kraljevine Švedske i prilagodbama ugovora na kojima se temelji Europska unija (SL 1994., C 241, str. 21., i SL 1995., L 1, str. 1.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 83/189), kao i članka 8. stavka 1. Direktive 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih standarda i propisa te pravila o uslugama informacijskog društva (SL 1998., L 204, str. 37.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 42., str. 58.), kako je izmijenjena Direktivom 98/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. srpnja 1998. (SL 1998., L 217, str. 18.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 55., str. 11. (u daljnjem tekstu: Direktiva 98/34)).
- 2 Taj je zahtjev podnesen u okviru spora između Município de Palmela (Općina Palmela, Portugal) i Autoridade de Segurança Alimentar e Económica (ASAE) – Divisão de Gestão de Contraordenações (tijelo za sigurnost hrane i ekonomsku sigurnost (ASAE), Portugal) povodom novčane kazne izrečene Općini Palmela zbog povrede pravila o sigurnosnim zahtjevima za lokalizaciju, izgradnju, projektiranje i funkcionalnu organizaciju površina za igru i rekreaciju kao i s time povezanu opremu i područja.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 83/189

- 3 Članak 1. Direktive 83/189 glasi kako slijedi:

„Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. ‚proizvod‘, svaki industrijski i poljoprivredni proizvod, uključujući ribarske proizvode;
2. ‚tehnička specifikacija‘, specifikacija sadržana u dokumentu kojim se utvrđuju svojstva koja mora imati određeni proizvod, kao što su razine kakvoće, radne značajke, sigurnost ili dimenzije, uključujući zahtjeve koji se odnose na naziv pod kojim se proizvod prodaje, terminologiju, simbole, ispitivanje i metode ispitivanja, pakiranje, obilježavanje i označavanje te postupke ocjene sukladnosti proizvoda.

[...]

3. ‚ostali zahtjevi‘, zahtjev za proizvod različit od tehničke specifikacije koji utječe na životni ciklus proizvoda nakon njegova stavljanja na tržište, a posebno je uveden radi zaštite potrošača odnosno okoliša, kao što su uvjeti uporabe, recikliranja, ponovne uporabe i odlaganja, ako ti uvjeti mogu značajno utjecati na sastav ili prirodu proizvoda, odnosno njegovu prodaju;

[...]

9. ‚tehnički propis‘, tehničke specifikacije i ostali zahtjevi ili propisi koji se odnose na usluge, uključujući odgovarajuće administrativne odredbe pridržavanje kojih je obavezno, *de iure* ili *de facto*, kada je riječ o stavljanju na tržište, pružanju neke usluge, poslovnom nastanu nekog operatera usluga ili korištenju u nekoj državi članici ili najvećem dijelu iste, kao i zakoni i drugi

propisi država članica, osim onih navedenih u članku 10. koji zabranjuju proizvodnju, uvoz, marketing ili korištenje nekog proizvoda ili zabranjuju pružanje ili korištenje neke usluge ili poslovni nastan kao operatera usluga.

[...]

10. „nacrt tehničkog propisa’, faza izrade tehničkog propisa u kojoj se utvrđeni tekst, koji sadrži tehničke specifikacije ili druge zahtjeve ili upravne propise koji se namjeravaju donijeti kao tehnički propisi, još uvijek može značajno izmijeniti.

[...]”

4 Članak 8. stavak 1. te direktive propisuje:

„Pridržavajući se članka 10., države članice Komisiji bez odlaganja dostavljaju sve nacрте tehničkih propisa, osim ako se njima u cijelosti prenosi tekst međunarodne ili europske norme, u kom su slučaju dovoljne informacije o toj normi. One Komisiji istodobno dostavljaju obrazloženje u kojemu navode razloge za donošenje tehničkog propisa, ako to već nije pojašnjeno u nacrtu.

Države članice, tamo gdje je to primjereno i ako to nisu ranije učinile, istodobno dostavljaju i tekst osnovnih zakonodavnih odnosno regulatornih odredaba koje se prvenstveno i izravno tiču dotičnih propisa, ako je poznavanje tog teksta potrebno za ocjenu implikacija nacrta tehničkog propisa.

Država članica ponovno dostavlja nacrt u skladu s gornjim uvjetima svaki put kada unese izmjene kojima se značajno mijenja njegov opseg ili skraćuje prvobitni raspored provedbe odnosno utvrđuju dodatne specifikacije i zahtjevi ili postojeće specifikacije i zahtjevi čine restriktivnijima.

[...]”

Direktiva 98/34

5 Člankom 1. Direktive 98/34 kojom je stavljena izvan snage Direktiva 83/189 propisano je:

„Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. ‚proizvod’, svaki industrijski i poljoprivredni proizvod, uključujući ribarske proizvode;
2. ‚usluga’, svaka usluga informacijskog društva, to jest svaka usluga koja se obično pruža uz naknadu, na daljinu, elektronskim sredstvima te na osobni zahtjev primatelja usluga.

[...]

3. ‚tehnička specifikacija’, specifikacija sadržana u dokumentu kojim se utvrđuju svojstva koja mora imati određeni proizvod, kao što su razine kakvoće, radne značajke, sigurnost ili dimenzije, uključujući zahtjeve koji se odnose na naziv pod kojim se proizvod prodaje, terminologiju, simbole, ispitivanje i metode ispitivanja, pakiranje, obilježavanje i označivanje te postupke ocjene sukladnosti proizvoda.

[...]

4. „ostali zahtjevi”, zahtjev za proizvod različit od tehničke specifikacije koji utječe na životni ciklus proizvoda nakon njegova stavljanja na tržište, a posebno je uveden radi zaštite potrošača odnosno okoliša, kao što su uvjeti uporabe, recikliranja, ponovne uporabe i odlaganja, ako ti uvjeti mogu značajno utjecati na sastav ili prirodu proizvoda, odnosno njegovu prodaju;
5. „propis o uslugama”, zahtjev opće naravi koji se odnosi na uspostavljanje i obavljanje uslužnih djelatnosti u okviru značenja iz točke 2., posebno odredbi koje se odnose na pružatelja usluga, usluge i primatelja usluga, isključujući sva pravila koja nisu izričito usmjerena na usluge definirane u toj točki.

[...]

11. „tehnički propis”, tehničke specifikacije i ostali zahtjevi ili propisi koji se odnose na usluge, uključujući odgovarajuće administrativne odredbe pridržavanje kojih je obavezno, *de jure* ili *de facto*, kada je riječ o stavljanju na tržište, pružanju neke usluge, poslovnom nastanu nekog operatera usluga ili korištenju u nekoj državi članici ili najvećem dijelu iste, kao i zakonima i drugim propisima država članica, osim onih navedenih u članku 10. koji zabranjuju proizvodnju, uvoz, marketing ili korištenje nekog proizvoda ili zabranjuju pružanje ili korištenje neke usluge ili poslovni nastan kao operatera usluga.

[...]”

- 6 Članak 8. stavak 1. te direktive glasi kako slijedi:

„Pridržavajući se članka 10., države članice Komisiji bez odlaganja dostavljaju sve nacрте tehničkih propisa, osim ako se njima u cijelosti prenosi tekst međunarodne ili europske norme, u kom su slučaju dovoljne informacije o toj normi. one Komisiji istodobno dostavljaju obrazloženje u kojemu navode razloge za donošenje tehničkog propisa, ako to već nije pojašnjeno u nacrtu.

Države članice, tamo gdje je to primjereno i ako to nisu ranije učinile, istodobno dostavljaju i tekst osnovnih zakonodavnih odnosno regulatornih odredaba koje se prvenstveno i izravno tiču dotičnih propisa, ako je poznavanje tog teksta potrebno za ocjenu implikacija nacrta tehničkog propisa.

Država članica ponovno dostavlja nacrt u skladu s gornjim uvjetima svaki put kada unese izmjene kojima se značajno mijenja njegov opseg ili skraćuje prvobitni raspored provedbe odnosno utvrđuju dodatne specifikacije i zahtjevi ili postojeće specifikacije i zahtjevi čine restriktivnijima.

[...]”

Portugalsko pravo

- 7 Člankom 13. Regulamento que estabelece as condições de segurança a observar na localização, implantação, conceção e organização funcional dos espaços de jogo e recreio, respetivamente, equipamento e superfícies de impacto (Uredba o sigurnosnim zahtjevima za lokalizaciju, izgradnju, projektiranje i funkcionalnu organizaciju površina za igru i rekreaciju kao i s time povezanu opremu i područja), priloženog Decreto-Lei br. 379/97 (Uredba sa zakonskom snagom br. 379/97) od 27. prosinca 1997. (u daljnjem tekstu: Uredba EJR), pod naslovom „Korisne informacije” propisano je:

„Na površinama za igru i rekreaciju na više mjesta moraju biti vidljivo i čitljivo istaknute sljedeće informacije:

- (a) ime i broj telefona subjekta odgovornog za površinu za igru i rekreaciju kao i subjekta nadležnog za nadzor;

- (b) lokacija najbližeg telefona;
- (c) adresa i broj telefona odjela hitne medicinske pomoći ili druge najbliže službe hitne pomoći;
- (d) nacionalni broj za hitne slučajeve.”

8 Člankom 16. stavcima 1. i 2. Uredbe EJR, pod naslovom „Usklađenost sa sigurnosnim zahtjevima”, predviđeno je:

„1. Usklađenost sa sigurnosnim zahtjevima potvrđuje proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik ili uvoznik sa sjedištem u Europskoj uniji, isticanjem riječi „U skladu sa sigurnosnim zahtjevima” na opremi i njezinu pakiranju, vidljivo, čitljivo i neizbrisivo.

2. Proizvođač opreme namijenjene za površine za igru i rekreaciju ili njegov ovlaštenu zastupnik ili uvoznik takve opreme sa sjedištem u Europskoj uniji mora vidljivo, čitljivo i neizbrisivo istaknuti:

- (a) na opremi i njezinu pakiranju:
  - i) svoje ime, registrirano trgovačko ime ili žig, adresu, identifikacijsku oznaku modela i godinu proizvodnje;
  - ii) dobnu skupinu korisnika kojima je oprema namijenjena;
  - iii) najveći dopušteni broj istovremenih korisnika;

(b) na opremi, podatke potrebne za prevenciju rizika povezanih s njezinom upotrebom.

[...]”

9 Uredba EJR, osobito njezin članak 13. i 16. izmijenjeni su s Decreto-Lei br. 119/2009 (Uredba sa zakonskom snagom br. 119/2009) od 19. svibnja 2009.

10 Članak 13. Uredbe EJR, izmijenjen Uredbom sa zakonskom snagom br. 119/2009, glasi:

„Na površinama za igru i rekreaciju moraju biti na više mjesta vidljivo i čitljivo istaknute sljedeće informacije:

- (a) ime i telefonski broj subjekta odgovornog za površinu za igru i rekreaciju i subjekta nadležnog za nadzor;
- (b) najveći dopušteni broj posjetitelja na površini za igru i rekreaciju;
- (c) lokacija najbližeg telefona;
- (d) adresa i broj telefona odjela hitne medicinske pomoći ili druge najbliže službe hitne pomoći;
- (e) nacionalni broj za hitne slučajeve.”

11 Članak 16. stavak 2. Uredbe EJR, kako je izmijenjen Uredbom sa zakonskom snagom br. 119/2009, propisuje:

„Proizvođač opreme namijenjene za površine za igru i rekreaciju ili njegov ovlaštenu zastupnik ili uvoznik takve opreme sa sjedištem u Europskoj uniji mora vidljivo, čitljivo i neizbrisivo istaknuti:

- (a) na opremi i njezinu pakiranju:
  - i) svoje ime, registrirano trgovačko ime ili žig, adresu, identifikacijsku oznaku modela i godinu proizvodnje;

- ii) dobnu skupinu korisnika kojima je oprema namijenjena;
- iii) broj i datum primjenjivog tehničkog propisa;
- iv) najveći dopušteni broj istovremenih korisnika;
- (v) najmanju i najveću dopuštenu veličinu djeteta;

(b) na opremi, podatke potrebne za prevenciju rizika povezanih s njezinom upotrebom.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 12 ASAE je 25. studenoga 2010. sastavio zapisnik iz kojega je vidljivo da je Općina Palmela počinila povrede predviđene i kažnjive Uredbom EJR, kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom br. 119/2009.
- 13 Općina Palmela je u svojem odgovoru od 2. ožujka 2011. istaknula, prije svega, da joj se povrede o kojima je riječ ne mogu pripisati zbog nejasnoće navodno povrijeđenih pravila. Podredno je, s obzirom na niži stupanj ozbiljnosti tih povreda, istaknula da bi za njihovo sankcioniranje bilo dovoljno obično upozorenje.
- 14 Općina Palmela je 23. listopada 2013. zaprimila odluku ASAE-a kojom joj se izriče jedinstvena novčana kazna u iznosu od 15 500 eura, uvećana za 100 eura za troškove postupka. Dana 14. studenoga 2013. podnijela je tužbu protiv te odluke.
- 15 Presudom od 3. travnja 2014. Tribunal Judicial da Comarca de Setúbal (Općinski sud u Setúbalu, Portugal) proglasio je neprimjenjivima odredbe članka 13. točke (b) i članka 16. stavaka 1. i 2. Uredbe EJR, kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom br. 119/2009 i, slijedom toga, poništio pobijanu odluku zbog nedostatka obrazloženja i proturječnosti obrazloženja i izreke. Općina Palmela je 30. siječnja 2016. zaprimila novu odluku kojom joj se izriče jedinstvena novčana kazna u iznosu od 10 000 eura, uvećana za 100 eura za troškove postupka.
- 16 Općina Palmela podnijela je protiv te nove odluke tužbu sudu koji je uputio zahtjev, pozivajući ga da uputi Sudu zahtjev za prethodnu odluku glede posljedica neispunjenja obveze obavještavanja o tehničkim propisima, uvedene Direktivom 98/34.
- 17 Sud koji je uputio zahtjev ističe da su države članice na temelju te direktive obvezne obavijestiti kako o tehničkim propisima i o njihovim naknadnim izmjenama tako i o tekstu glavnih odredaba temeljnih zakona i drugih propisa koji su s njima neposredno povezani. Taj sud, polazeći od pretpostavke utemeljene na nacionalnoj sudskoj praksi, da su članak 13. točka (b) i članak 16. stavci 1. i 2. Uredbe EJR, kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom br. 119/2009, tehnički propisi, želi saznati od Suda koje su posljedice neispunjenja obveze obavještavanja Komisije o tim propisima.
- 18 Usto, taj sud želi saznati sankcionira li se neispunjenje te obveze neprimjenom samo prethodno navedenih odredaba ili cijelog teksta u kojem se one nalaze.
- 19 U tim je okolnostima Tribunal Judicial da Comarca de Setúbal (Općinski sud u Setúbalu, Portugal) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li nacionalni sud odlučiti da je nacionalni zakonodavni akt kojim se uvode tehničke norme i o kojemu, protivno odredbama Direktive 98/34/EZ, nije bila obaviještena Europska komisija, u cijelosti neprimjenjiv ili da su neprimjenjivi samo novi tehnički propisi uvedeni tim nacionalnim aktom? Ili,

2. Treba li nacionalni akt kojim se uvode tehničke norme i o kojemu, protivno odredbama Direktive 98/34/EZ, nije bila obaviještena Europska komisija, sankcionirati neprimjenom cijelog akta ili neprimjenom samo novih tehničkih propisa uvedenih tim nacionalnim aktom?
3. Jesu li neprimjenjive sve tehničke norme sadržane u Uredbi EJR ili samo tehničke norme izmijenjene ili uvedene Uredbom sa zakonskom snagom br. 119/2009?”

O prethodnim pitanjima

- 20 Najprije valja podsjetiti da je prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, u okviru postupka suradnje između nacionalnih sudova i Suda predviđenog člankom 267. UFEU-a, dužnost Suda da nacionalnom sudu pruži koristan odgovor koji mu omogućuje rješavanje spora koji se pred njim vodi. U tom smislu Sud mora, ako je potrebno, preoblikovati postavljena pitanja (presuda od 28. travnja 2016., Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, t. 30. i navedena sudska praksa). Usto, Sud može uzeti u obzir pravila prava Unije na koja se nacionalni sud nije pozvao u svojem pitanju (rješenje od 14. srpnja 2016., BASF, C-456/15, neobjavljeno, EU:C:2016:567, t. 15. i navedena sudska praksa).
- 21 U konkretnom slučaju sud koji je uputio zahtjev u bitnome želi saznati treba li članak 8. stavak 1. Direktive 83/189 i članak 8. stavak 1. Direktive 98/34, pod pretpostavkom da su nacionalne odredbe poput članka 13. točke (b) i članka 16. stavaka 1. i 2. Uredbe EJR, kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom br. 119/2009, tehnički propisi u smislu direktiva 83/189 i 98/34, tumačiti na način da se sankcija koja se sastoji u neprimjeni tehničkih propisa za koje je izostala obavijest odnosi samo na te propise ili na cijeli zakonodavni akt kojeg su oni dio.
- 22 Iz odluke o upućivanju prethodnog pitanja proizlazi da su Uredbom sa zakonskom snagom br. 119/2009 izmijenjeni članak 13. točka (b) i članak 16. stavak 2. Uredbe EJR, dok je članak 16. stavak 1. te uredbe ostao nepromijenjen. Sud koji je uputio zahtjev polazi od pretpostavke da su spomenuta nacionalna pravila tehnički propisi.
- 23 Kad je riječ o članku 16. stavcima 1. i 2. Uredbe EJR, kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom br. 119/2009, valja utvrditi da je, kao što je to naveo i sud koji je uputio zahtjev, taj članak zaista tehnički propis u smislu direktiva 83/189 i 98/34 s obzirom na to da se njime propisuju zahtjevi koje radi zaštite potrošača mora ispunjavati proizvod, a koji se odnose na njegov životni ciklus nakon stavljanja u promet i znatno utječu na sastav i prodaju tog proizvoda. Slijedom toga, ta odredba ulazi u kategoriju „ostali zahtjevi” u smislu članka 1. točke 3. Direktive 83/189 i članka 1. točke 4. Direktive 98/34.
- 24 Treba ispitati može li se isto zaključiti i za članak 13. točku (b) Uredbe EJR, kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom br. 119/2009, s obzirom na to da je ta Uredba sa zakonskom snagom donesena u vrijeme kad je Direktiva 98/34 već bila na snazi.
- 25 Važno je podsjetiti da su pojmom „tehnički propis” obuhvaćene četiri kategorije mjera, odnosno, prvo, „tehnička specifikacija” u smislu članka 1. stavka 3. Direktive 98/34, drugo, „ostali zahtjevi”, kako su definirani člankom 1. stavkom 4. te direktive, treće, „propisi o uslugama”, navedeni u članku 1. stavku 5. te direktive i, četvrto, „zakoni i drugi propisi država članica [...] koji zabranjuju proizvodnju, uvoz, marketing ili korištenje nekog proizvoda ili zabranjuju pružanje ili korištenje neke usluge ili poslovni nastan kao operatera usluga” u smislu članka 1. točke 11. te direktive (presuda od 4. veljače 2016., Ince, C-336/14, EU:C:2016:72, t. 70.).
- 26 U tom pogledu, kao prvo, valja podsjetiti da pojam „tehnička specifikacija” pretpostavlja da se nacionalna mjera nužno odnosi na proizvod ili njegovo pakiranje kao takve i stoga određuje jednu od potrebnih značajki proizvoda. S druge strane, kad nacionalna mjera predviđa uvjete za poslovni nastan

poduzetnikâ, poput odredbi koje obavljanje profesionalne djelatnosti uvjetuju prethodnim odobrenjem, ti uvjeti nisu tehničke specifikacije (presuda od 13. listopada 2016., M. i S., C-303/15, EU:C:2016:771, t. 19. kao i navedena sudska praksa).

- 27 Kao drugo, kako bi se mogla okvalificirati kao „ostali zahtjevi” u smislu članka 1. točke 4. Direktive 98/34, nacionalna mjera mora predstavljati „uvjet” koji može značajno utjecati na sastav, prirodu ili prodaju proizvoda o kojem je riječ. Međutim, valja provjeriti treba li takvu mjeru kvalificirati kao „uvjet” koji se odnosi na upotrebu predmetnog proizvoda ili je, naprotiv, riječ o nacionalnoj mjeri koja ulazi u kategoriju tehničkih propisa navedenu u članku 1. točki 11. te direktive. Pripada li nacionalna mjera jednoj ili pak drugoj kategoriji tehničkih propisa ovisi o dosegu zabrane koju određuje ta mjera (presuda od 13. listopada 2016., M. i S., C-303/15, EU:C:2016:771, t. 20. kao i navedena sudska praksa).
- 28 Kao treće, pojam „propis o uslugama” iz članka 1. točke 5. Direktive 98/34 obuhvaća samo pravila o uslugama informacijskog društva, odnosno o svim uslugama koje se obavljaju elektronički na daljinu i na pojedinačan zahtjev primatelja usluga (vidjeti u tom smislu presudu od 13. listopada 2016., M. i S., C-303/15, EU:C:2016:771, t. 21. kao i navedenu sudska praksu).
- 29 U konkretnom slučaju, člankom 13. točkom (b) Uredbe EJR, kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom br. 119/2009, propisana je obveza isticanja, na više mjesta na površini za igru i rasonodu, informacije o najvećem dopuštenom broju posjetitelja na toj površini.
- 30 Prije svega valja utvrditi da takva odredba ne ulazi u kategoriju tehničkih specifikacija u smislu članka 1. točke 3. Direktive 98/34, s obzirom na to da odredbe kojima se propisuju zahtjevi i opći ciljevi u području sigurnosti i zaštite, a kojima se ne upućuje nužno na sam proizvod o kojem je riječ ili na njegovo pakiranje te ne određuju značajke tog proizvoda, ne predstavljaju tehničke specifikacije (vidjeti, u tom smislu, presudu od 9. lipnja 2011., Intercommunale Intermosane i Fédération de l'industrie et du gaz, C-361/10, EU:C:2011:382, t. 17. i 18.).
- 31 Nadalje, navedena odredba ne ulazi ni u kategoriju „propisi o uslugama” u smislu članka 1. točke 5. Direktive 98/34 s obzirom na to da se ona ne odnosi na „uslugu informacijskog društva” u smislu članka 1. točke 2. te direktive.
- 32 Naposljetku, kako bi se, po potrebi, utvrdilo ulazi li nacionalna odredba poput članka 13. točke (b) Uredbe EJR, kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom br. 119/2009, u područje primjene članka 1. točke 4. Direktive 98/34 ili članka 1. točke 11. te direktive, treba provjeriti može li ta odredba značajno utjecati na sastav, prirodu ili prodaju proizvoda o kojem je riječ, odnosno opreme na površinama za igru i rasonodu, kao „uvjet” povezan s upotrebom proizvoda o kojima je riječ ili pak ulazi u kategoriju zabrana iz članka 1. točke 11. te direktive.
- 33 S jedne strane, nesporno je da odredba poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku ne ulazi u pojam „ostali zahtjevi” u smislu članka 1. točke 4. Direktive 98/34, s obzirom na općenitost zahtjeva koje propisuje (vidjeti, u tom smislu, presudu od 9. lipnja 2011., Intercommunale Intermosane i Fédération de l'industrie et du gaz, C-361/10, EU:C:2011:382, t. 21.). S druge strane, njome se ne propisuju zabrane na temelju kojih bi mogla pripadati u kategoriju zabrana iz članka 1. točke 11. te direktive.
- 34 Slijedom navedenog, valja utvrditi da odredba poput članka 13. točke (b) Uredbe EJR, kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom br. 119/2009, ne predstavlja tehnički propis u smislu Direktive 98/34.
- 35 Kad je riječ o sankciji neprimjene tehničkih propisa o kojima Komisija nije bila obaviještena, valja najprije podsjetiti da je člankom 8. stavkom 1. Direktive 83/189 bila propisana obveza država članica da Komisiju obavijeste o svakom nacrtu tehničkog propisa, a ta je obveza preuzeta u članku 8. stavku 1. Direktive 98/34.

- 36 Nadalje, neispunjenje te obveze obavještanja sankcionira se neprimjenom tehničkih propisa za koje je izostala obavijest (vidjeti, u tom smislu, kad je riječ o Direktivi 83/189, presudu od 30. travnja 1996., *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, t. 54., kao i, kad je riječ o Direktivi 98/34, presudu od 4. veljače 2016., *Ince*, C-336/14, EU:C:2016:72, t. 67. i navedenu sudsku praksu).
- 37 Kad je riječ o opsegu takve sankcije, iako članak 8. stavak 1. Direktive 83/189 i članak 8. stavak 1. Direktive 98/34 zahtijevaju da se Komisiji priopći cijeli nacrt zakonodavnog akta koji sadržava tehničke propise, neprimjena koja je posljedica neispunjenja te obveze ne odnosi se na sve odredbe takvog zakonodavnog akta, nego samo na tehničke propise koje sadržava (vidjeti, u tom smislu, presudu od 4. veljače 2016., *Ince*, C-336/14, EU:C:2016:72, t. 68.).
- 38 Slijedom navedenog, na postavljena pitanja valja odgovoriti da članak 8. stavak 1. Direktive 83/189 i članak 8. stavak 1. Direktive 98/34 treba tumačiti na način da se sankcija koja se sastoji u neprimjeni tehničkog propisa za koji je izostala obavijest, poput članka 16. stavaka 1. i 2. Uredbe EJR, kako je izmijenjena s Decreto-Lei br. 119/2009, odnosi samo na spomenuti tehnički propis, a ne na cijeli zakonodavni akt u kojem se on nalazi.

Troškovi

- 39 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (šesto vijeće) odlučuje:

Članak 8. stavak 1. Direktive Vijeća 83/189/EEZ od 28. ožujka 1983. o utvrđivanju postupka osiguravanja informacija u području tehničkih normi i propisa, kako je izmijenjena aktom o uvjetima pristupanja Republike Austrije, Republike Finske i Kraljevine Švedske i prilagodbama ugovora na kojima se temelji Europska unija, i članak 8. stavak 1. Direktive 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih standarda i propisa te pravila o uslugama informacijskog društva, kako je izmijenjena Direktivom 98/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. srpnja 1998., treba tumačiti na način da se sankcija koja se sastoji u neprimjeni tehničkog propisa za koji je izostala obavijest, poput članka 16. stavaka 1. i 2. Regulamento que estabelece as condições de segurança a observar na localização, implantação, concepção e organização funcional dos espaços de jogo e recreio, respetivamente, equipamento e superfícies de impacto (Uredba o sigurnosnim zahtjevima za lokalizaciju, izgradnju, projektiranje i funkcionalnu organizaciju površina za igru i rekreaciju kao i s time povezanu opremu i područja), priloženog Decreto-Lei br. 379/97 (Uredba sa zakonskom snagom br. 379/97) od 27. prosinca 1997., kako je izmijenjena s Decreto-Lei br. 119/2009 (Uredba sa zakonskom snagom br. 119/2009) od 19. svibnja 2009., odnosi samo na spomenuti tehnički propis, a ne na cijeli zakonodavni akt u kojem se on nalazi.

Potpisi